МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. директора Чугуєво-
Бабчанського лісового фахового
Коледжу
(наказ від 29.08.01.2025 №50)

_____ Валерій СОЛОДОВНИК

П Р О Г Р А М А

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма	Експлуатація та ремонт обладнання лісового комплексу
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н7 Агроінженерія

2025 рік

Укладач: Конарєв Олександр Олександрович - викладач Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу

Редактор: Грайворонська Зоя Іванівна - методист Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу.

Програма складена на основі освітньо-професійної програми Експлуатація і ремонт обладнання лісового комплексу для підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр за спеціальністю Н7 Агроінженерія.

Розглянуто і схвалено цикловою комісією
спеціальності Агроінженерія
Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу
Протокол від 25.06.2025 № 10
Голова циклової комісії _____ Олександр КОНАРЄВ

Погоджено методичною радою
Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу
Протокол від 30.06.2025 №6

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Переддипломна практика завершує теоретичне навчання і має за мету узагальнення і закріплення теоретичних знань і практичних навичок отриманих здобувачами освіти, вивчення нових технологій, нового обладнання, сучасних методів організації праці і економіки виробництва, а також збір матеріалу необхідного для оформлення звіту з практики, а також даних для виконання кваліфікаційної роботи.

В результаті проходження переддипломної практики здобувач освіти повинен **набути**:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності (СК)

СК1. Здатність до застосування знань з технічних характеристик, будови, робочих процесів машин і обладнання для реалізації технологічних процесів виробництва.
СК4. Здатність обирати і використовувати механізовані технології, управляти технологічними процесами переробки, зберігання, транспортування та забезпечення якості продукції відповідно до конкретних умов виробництва.
СК5. Здатність комплектувати оптимальні агрегати, технологічні лінії та комплекси машин і обладнання для виробництва.
СК8. Здатність виконувати монтаж, налагодження, діагностування, пуск у роботу та експлуатацію техніки, технологічного обладнання із забезпеченням якості цих робіт.
СК9. Здатність до використання техніки і обладнання відповідно до вимог екології, принципів оптимального природокористування й охорони довкілля.
СК10. Здатність планувати, здійснювати технічне обслуговування та усувати відмови техніки та технологічного обладнання.
СК11. Здатність забезпечувати безпечну роботу машин і обладнання та організовувати роботу людей відповідно до вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності.
СК12. Здатність до економічного обґрунтування доцільності застосування технологій, технічних засобів та заходів з підтримання машин і обладнання в працездатному стані.
СК13. Здатність до використання машинно-тракторних агрегатів при виконанні лісогосподарських та лісосічних робіт.

Результати навчання (РН)

РН1. Застосовувати у професійній діяльності знання із загальнотехнічних, гуманітарних та природничих наук.
РН2. Спілкуватись державною та іноземною мовами усно і письмово у професійній діяльності.
РН3. Розв'язувати типові технічні задачі, пов'язані з функціонуванням техніки та технологічними процесами виробництва, переробки, зберігання та транспортування продукції.
РН5. Вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах, розробляти операційні карти для виконання технологічних процесів.
РН7. Визначати показники якості технологічних процесів, роботи машин та обладнання.
РН11. Застосовувати технології діагностування, технічного обслуговування та ремонту машин і обладнання.
РН12. Оцінювати роботу машин і засобів механізації за критеріями екологічності та вживати заходів зі зниження негативного впливу техніки на екосистему.
РН14. Дотримуватися вимог з охорони праці та безпеки життєдіяльності.
РН15. Виконувати економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності підприємства.

Практика проводиться на підприємствах лісового господарства і підприємствах агропромислового виробництва України.

В період переддипломної практики здобувачі освіти можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них задовольняє вимоги програми практики.

Навчально-методичне керівництво переддипломною практикою здійснюється педагогічними працівниками коледжу, а організацію робіт і виконання програми забезпечує керівник практики від підприємства, де проводиться практика (бази практики). Керівник практики від підприємства (бази практики) консультує з усіх питань роботи підприємства, надає допомогу у зборі матеріалів для звіту, контролює виконання здобувачем освіти правил техніки безпеки, відвідування і дотримання правил внутрішнього розпорядку.

Перед виїздом на переддипломну практику усі здобувачі освіти проходять в коледжі інструктаж про порядок проходження практики.

В період переддипломної практики здобувач освіти повинен вести щоденник, де відображається уся виконана робота з зауваженнями і пропозиціями по покращенню роботи дільниці (структурного підрозділа). Керівник практики від підприємства (бази практики) систематично контролює записи у щоденнику та збір матеріалу для звіту. Тривалість робочого дня не повинна перевищувати 7 годин.

За результатами практики здобувач освіти оформляє звіт з практики, в якому відображає основні аспекти діяльності підприємства, вносить свої

пропозиції щодо удосконалення технологічного процесу, форма звіту розробляється викладачами профільної циклової комісії.

Після завершення практики в навчальному закладі проводиться захист звітів перед комісією, яка призначається керівництвом коледжу.

2. ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Найменування робіт (розділи, теми)	Кількість годин		
		всього	В тому числі	
			на вироб-ництві	самос-тійна робота
1.	Оформлення на практику, ознайомлення з підприємством (базою практики), інструктаж з охорони праці, бесіда з керівником практики від підприємства (бази практики)	7	7	-
2.	Робота у цехах і дільницях (структурних підрозділах) підприємства	72	63	9
3.	Робота у відділах підприємства	42	28	14
4.	Аналіз роботи дільниці (структурного підрозділу) або цеху і пропозиції по удосконаленню технології, модернізації обладнання і поліпшення організації робіт	24	14	10
5.	Збір матеріалів для звіту	21	14	7
6.	Оформлення звіту і щоденника, отримання відгуку про проходження практики і оцінки за звіт.	14	14	-
Всього		180	140	40

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Оформлення на практику, ознайомлення з підприємством (базою практики), інструктаж з техніки безпеки, бесіда з керівником практики від підприємства (бази практики).

Оформлення у відділі кадрів підприємства (бази практики) документів про зарахування на практику, вирішення побутових питань. Інструктаж з охорони праці та протипожежної безпеки на підприємстві. Ознайомлення керівника практики від підприємства (бази практики) з програмою практики.

Знайомство з розташуванням підприємства, його історією і перспективами розвитку, структурою управління, виробничими потужностями. Види і об'єми продукції, джерела живлення водою, електроенергією, газом, сировиною і основними матеріалами. Режим роботи підприємства, організація праці. Техніко-економічні показники роботи підприємства за останній рік. Культура виробництва, побутові умови працівників підприємства.

2. Робота у цехах і дільницях (структурних підрозділах) підприємства.

Для вдосконалення практичних навичок, розвитку навичок самостійної роботи і освоєння нового складного обладнання здобувачі освіти працюють дублерами, а при наявності вакантних місць зачисляються на посади:

а) майстра дільниці;

б) бригадира - механіка;

в) механіка дільниці;

г) диспетчера;

д) механіка по випуску автомобілів.

Для освоєння нових складних машин, автоматичних і напівавтоматичних ліній працюють у складі бригад по їх монтажу, ремонту і обслуговуванню .

Здобувачі освіти проводять розстановку робітників по робочих місцях, видають завдання на зміну, проводять інструктажі про порядок виконання робіт і з техніки безпеки, сприяють створенню необхідних умов праці робітників. Перевіряють якість робіт, визначають причини несправностей, приймають участь у проведенні технічного обслуговування і ремонту, впроваджують передову технологію, оформляють документи на випуск автомобілів на лінію, витрату палива, мастильних матеріалів, запасних частин, тощо.

3. Робота у відділах підприємства.

Набуття навичок по плануванню, обліку і звітності щодо роботи механізмів, здобувачі освіти проводять у відділах підприємства:

***у відділі головного механіка і енергетик*а:**

- **складання графіка технічного обслуговування механізмів, планування ремонту, обслуговування і зберігання машин;**
- **оформлення документації по обліку і звітності про роботу обладнання;**
- складання заявок на запасні частини, паливо і матеріали. Розробка заходів з економії палива, електроенергії, мастильних матеріалів, води, тощо.

у плановому відділі:

- вивчення питань планування робіт по дільницях (структурних підрозділах), знайомство з питаннями нормування, складання планових завдань. Вивчення звітів по роботі і економічній ефективності нових механізмів.

у відділі постачання:

- знайомство з порядком отримання запасних частин і матеріалів, розподіл їх між дільницями (структурними підрозділами);
- методи пошуку додаткових джерел отримання матеріалів і обладнання;
- оформлення річних заявок по всіх розділах матеріально-технічного постачання.

4. Аналіз роботи дільниці (структурного підрозділу) або цеху і пропозиції по удосконаленню технології, модернізації обладнання і поліпшення організації робіт.

Перевірка стану обладнання дільниці (структурного підрозділу), його використання і відповідність своєму призначенню.

Аналіз технологічного процесу роботи дільниці (структурного підрозділу), його позитивні сторони, недоліки і пропозиції по його удосконаленню.

Організація робочих місць, їх відповідність вимогам техніки безпеки, виробничої санітарії, пожежної безпеки. Вплив виробництва на навколишнє середовище.

Аналіз економічної роботи дільниці (структурного підрозділу), повторне використання вузлів і деталей, їх реставрація і ремонт, зберігання матеріальних цінностей. Трудовитрати на дільниці (структурному підрозділі) і можливість їх скорочення.

Пропозиції по поліпшенню роботи дільниці (структурного підрозділу).

5. Збір матеріалів для звіту.

Матеріал для звіту збирається у відповідності до програми практики та структури звіту у відповідних відділах та виробничих дільницях (структурних підрозділах) підприємства, використовуючи форми статистичної звітності підприємства.

6.Оформлення звіту і щоденника, отримання відгуку про проходження практики і оцінки за практику

В кінці переддипломної практики кожен здобувач освіти складає звіт, передбачений програмою практики.

Структура звіту з переддипломної практики

Пункти звіту	Рекомендації
1	2
Тітульна сторінка	Обов'язкова наявність підписів здобувача освіти, керівників практики від коледжу і підприємства (бази практики). Підпис керівника практики від підприємства (бази практики) – завіряється печаткою
Зміст	Перелік пунктів звіту взятих з структури звіту переддипломної практики. Вказати номера сторінок, на яких починаються нові пункти.
Вступ	Основні положення по проходженню переддипломної практики
Тематичний план	Складається на основі орієнтовного тематичного плану переддипломної практики
1.Коротка характеристика розташування і утворення підприємства.	Загальна характеристика підприємства (назва і рік створення, підпорядкованість підприємства, розташування підприємства, склад виробничих підрозділів, їх розміщення та віддаленість від центральної садиби, лісорослинна зона, рельєф та ґрунти, шляхи сполучення, роль та значення підприємства в економіці району).
2. Виконання основних планових показників за попередній рік, аналіз цих показників, обсяг лісогосподарських робіт.	Заповнити таблиці. Надати економічні показники роботи підприємства за звітний рік. Аналіз економічних показників.
3. Оснащеність підприємства автомобілями, тракторами, лісогосподарською та сільськогосподарською технікою. Аналіз роботи.	Заповнити надані таблиці. Проаналізувати оснащеність підприємства автомобілями, тракторами, л/г та с/г технікою. Надати пропозиції щодо оновлення парку техніки. Проаналізувати роботу рухомого складу, бензопилок та тракторів на підставі матеріалів таблиць.

1	2
4. Характеристика технологічного процесу ремонту та технічного обслуговування автомобілів і тракторів на підприємстві.	Ознайомитись з технологічними процесами ремонту та технічного обслуговування автомобілів і тракторів на підприємстві. Заповнити таблиці. За даними таблиць охарактеризувати наявність матеріально – технічної бази та кадрів механізаторів для проведення ремонту та технічного обслуговування техніки на підприємстві по схемі: кількість пунктів технічного обслуговування та ремонтів, їх розміри та місце розташування, наявність необхідного технічного обладнання, оглядових канав, забезпечення необхідних санітарно – гігієнічних умов праці. Описати призначення, види та організацію технологічних процесів ремонтів автомобілів та тракторів на підприємстві
4.1. Індивідуальне завдання.	В умовах базового підприємства ознайомитись і дати описання технічного обслуговування та технологічного процесу ремонту (розбирання, дефектації, усунення дефектів та подальшого складання) механізма, агрегата або системи **згідно з варіантом завдання.** Марку автомобіля або трактора можна обирати довільно. При виконанні завдання необхідно надати схеми, малюнки, сканкопії з поясненнями.
5. Зберігання машин та механізмів на підприємстві.	Описати існуючу організацію зберігання техніки на підприємстві. Надати пропозиції по її покращенню
6. Енергетичне господарство підприємства.	Заповнити таблицю по наявності котлів на підприємстві та надати дані про енергетичне господарствопідприємства.Охарактеризувати організацію нафтоскладського господарства підприємства. Заповнити таблиці. Надати пропозиції по економії енергетичних ресурсів на підприємстві
7. Охорона праці і навколишнього середовища. Пожежна безпека	Описати вимоги охорони праці до технологічних процесів ремонтів та ТО техніки, організацію пожежної безпеки у майстернях, місцях зберігання техніки та паливо – мастильних матеріалів. Запропонувати заходи по охороні навколишнього середовища на підприємстві.

1	2
Додатки до звіту	Звіт використання рухомого складу та бензопилок, аналіз використання автомобілів та тракторів, звіт використання палива, сканкопії заповнених бланки звітів механіка підприємства, графіків технічного обслуговування автомобілів та тракторів, подорожніх листів вантажного автомобіля, автобуса, службового легкового автомобіля, автокрана, облікових листів роботи тракториста, заявок на запасні частини, нарядів на виконання ремонтних робіт і таке інше.
Характеристика на здобувача освіти	Оформляє керівник практики від підприємства (бази практики). Завіряється підписом та печаткою підприємства (бази практики).
Рецензія керівника практики від підприємства (бази практики) на звіт	В кінці рецензії ставиться оцінка за звіт і завіряється підписом та печаткою підприємства (бази практики).
Рецензія керівника практики від коледжу на звіт	В кінці рецензії ставиться оцінка за звіт і завіряється підписом

Щоденник практики оформляється на бланках відповідної форми, що видаються здобувачам освіти перед початком практики. В щоденнику надається графік проходження практики, ведуться щоденні записи про виконану роботу. Щоденник практики, як і звіт, перевіряється керівником практики від підприємства (бази практики) в кінці практики.. В щоденнику він надає відгук про проходження здобувачем освіти практики, завіряє його своїм підписом і печаткою підприємства.

Після прибуття в коледж (наступний день після закінчення практики) звіт та щоденник подається керівнику практики від коледжу на перевірку. За результатами перевірки оформляється рецензія на звіт і надається відгук у щоденнику, після чого проводиться захист звітів.

4.КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти з боку керівника практики від підприємства (бази практики) і керівника практики від коледжу при проходженні переддипломної практики.

5 **(відмінно)** - програма практики виконана у повному обсязі;

- здобувач освіти володіє глибокими теоретичними знаннями і вміє застосовувати їх на практиці;
- порушень трудової дисципліни та зауважень під час проходження практики не було;
- звіт і щоденник оформлені відповідно до вимог програми практики;
- по всім пунктам звіту наданий необхідний матеріал;
- індивідуальне завдання виконане у повному обсязі згідно з варіантом;
- звіт і щоденник оформлені охайно;
- звіт та щоденник надані на перевірку своєчасно.

4 (добре) - програма практики виконана у повному обсязі;

- здобувач освіти володіє добрими теоретичними знаннями і вміє застосовувати їх на практиці;
- порушень трудової дисципліни та зауважень під час проходження практики не було;
- звіт і щоденник оформлені відповідно до вимог програми практики, але зустрічаються незначні помилки або деякі невідповідності;
- по всім пунктам звіту наданий необхідний матеріал;
- індивідуальне завдання виконане згідно з варіантом, але деякі моменти розкриті неповністю;
- звіт та щоденник оформлені охайно;
- звіт та щоденник надані на перевірку своєчасно.

3 (задовільно) - програма практики виконана у повному обсязі;

- здобувач освіти володіє посередніми теоретичними знаннями і намагається застосовувати їх на практиці;
- порушень трудової дисципліни під час проходження практики не було, за виключенням деяких зауважень;
- звіт і щоденник оформлені з деякими порушеннями до вимог програми практики, зустрічаються грубі помилки;
- індивідуальне завдання виконане згідно з варіантом, але питання розкрите неповністю або зустрічаються грубі помилки;
- не по всім пунктам звіту наданий необхідний матеріал;
- звіт і щоденник оформлені неохайно;
- звіт та щоденник надані на перевірку своєчасно.

2 (незадовільно) - програма практики невиконана у повному обсязі, або взагалі невиконана;

- здобувач освіти володіє слабкими теоретичними знаннями і не вміє застосовувати їх на практиці;
- були порушення трудової дисципліни та зауваження під час проходження практики;
- звіт і щоденник оформлені з великою кількістю грубих помилок, або взагалі відсутні;
- індивідуальне завдання виконане, але не згідно з варіантом, або взагалі невиконане;
- по більшості пунктам звіту відсутній необхідний матеріал;
- звіт і щоденник оформлені неохайно;
- звіт і щоденник надані на перевірку несвоєчасно.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти під час захисту звіту з переддипломної практики.

5 (відмінно) - здобувач освіти демонструє тверді знання, вільно орієнтується у змісті свого звіту та в програмі практики;
- добре знає тему свого індивідуального завдання, надає повні та аргументовані відповіді на запитання по матеріалу завдання;
- надає впевнені, вірні та аргументовані відповіді на всі інші запитання членів комісії.

4 (добре) - здобувач освіти демонструє належні знання, переважно орієнтується у змісті свого звіту та в програмі практики;
- добре знає тему свого індивідуального завдання, але надає не зовсім повні відповіді на запитання по матеріалу завдання;
- у відповідях на інші запитання членів комісії допускає окремі неточності.

3 (задовільно) - здобувач освіти демонструє задовільні знання, слабо орієнтується у змісті свого звіту та в програмі практики;
- знає тему свого індивідуального завдання, але надає неповні відповіді на запитання по матеріалу завдання, на деякі запитання взагалі не може надати відповіді;
- надає невпевнені, та неаргументовані відповіді на інші запитання членів комісії

2 (незадовільно) - здобувач освіти демонструє незадовільні знання, взагалі не орієнтується у змісті свого звіту та в програмі практики;
- не знає тему свого індивідуального завдання, не може надати відповіді на запитання по матеріалу індивідуального завдання;
- на деякі або на всі запитання членів комісії взагалі не може надати відповіді.

На основі трьох оцінок, а саме: оцінки керівника практики від

Здобувач освіти, який не виконав програму переддипломної практики або за результатами практики отримав негативну оцінку – не допускається до підсумкової атестації здобувачів фахової передвищої освіти. .

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (джерела).

1. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 червня 2023 р.за № 1055/40111

2. Хітров І.О., Гавриш В.С. Ремонт машин і обладнання:Навч. посібник - Рівне: НУВГП, 2012.- 184с.

3.Чабанний В.Я. Ремонт автомобілів: Навчальний посібник (книга 1) – Кіровоград: 2007.- 352с.

4.Чабанний В.Я. Ремонт автомобілів: Навчальний посібник (книга 2) – Кіровоград: 2007.- 348 с.

5.Захарчук О.В. Технічне обслуговування і ремонт АТЗ: Навч.посібник- Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2015.- 140с.